

ЕДВИН СУГАРЕВ

ГОБИ

На Иван Робев,
за несъобразната му книга

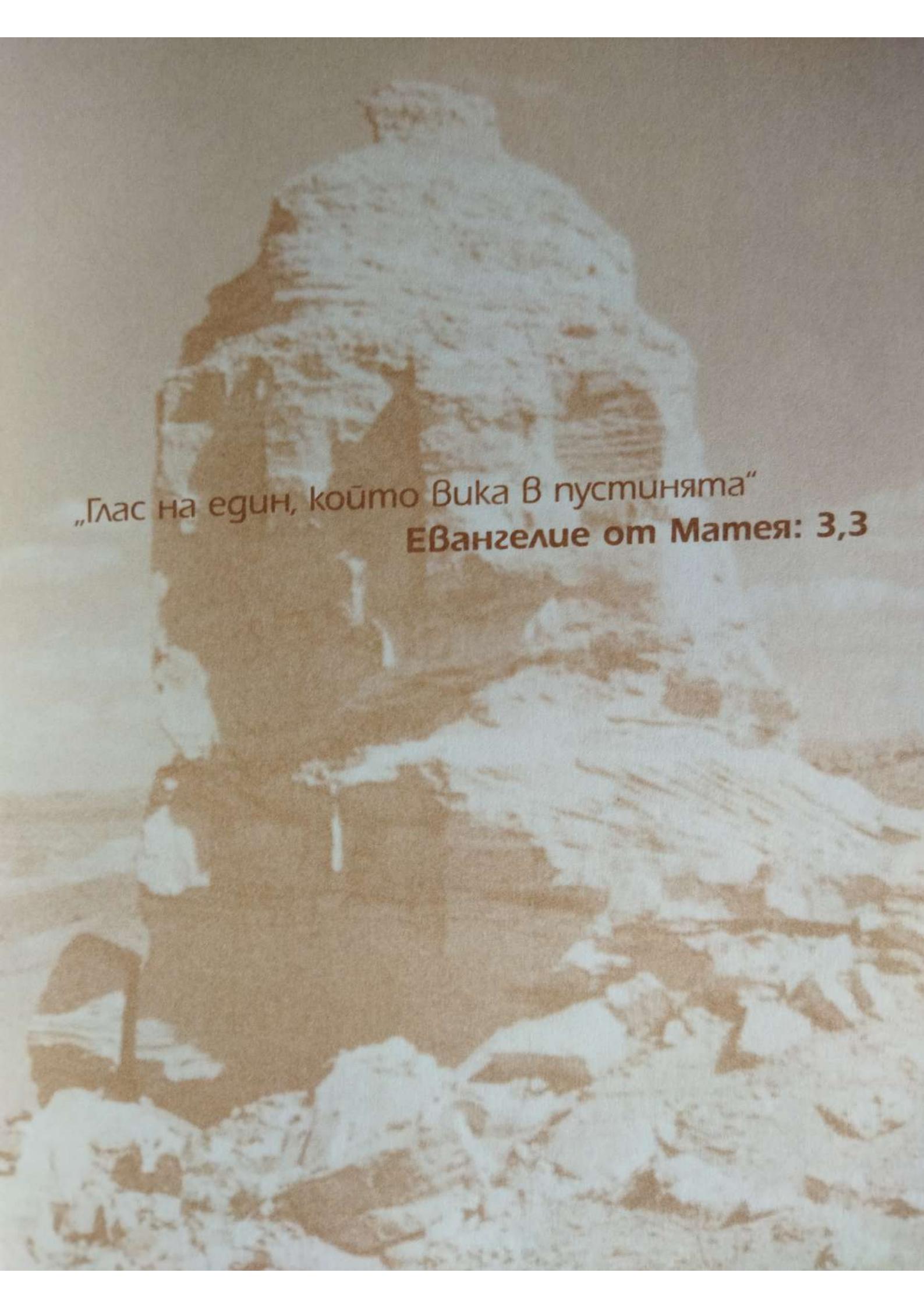
ЕДВИН СУГАРЕВ

Г
О
Б
И

ИЗДАТЕЛСТВО „МОСТ“, СОФИЯ, 1999

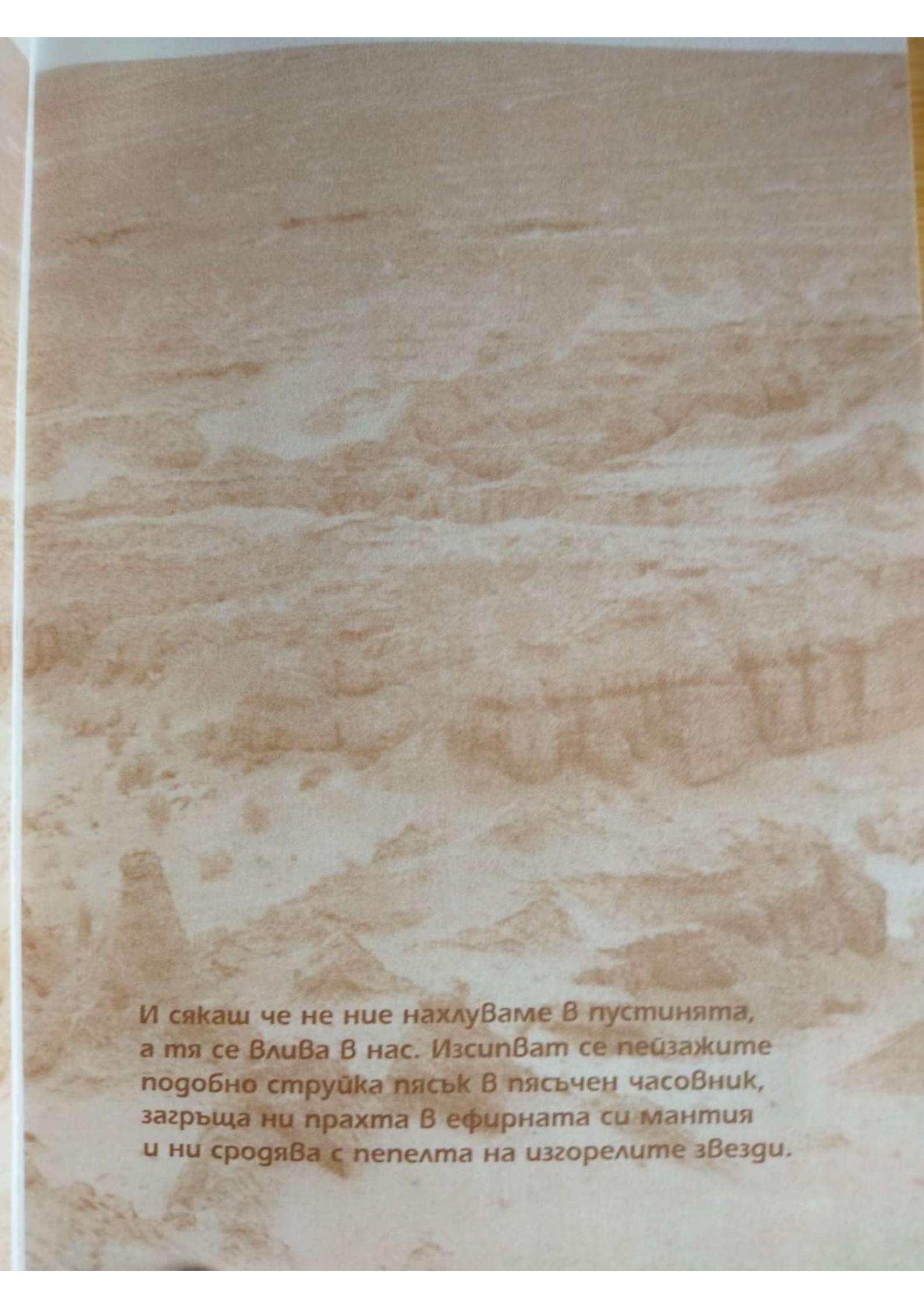
На мајка ми Текла Сугарева,
с обич и благодарност.

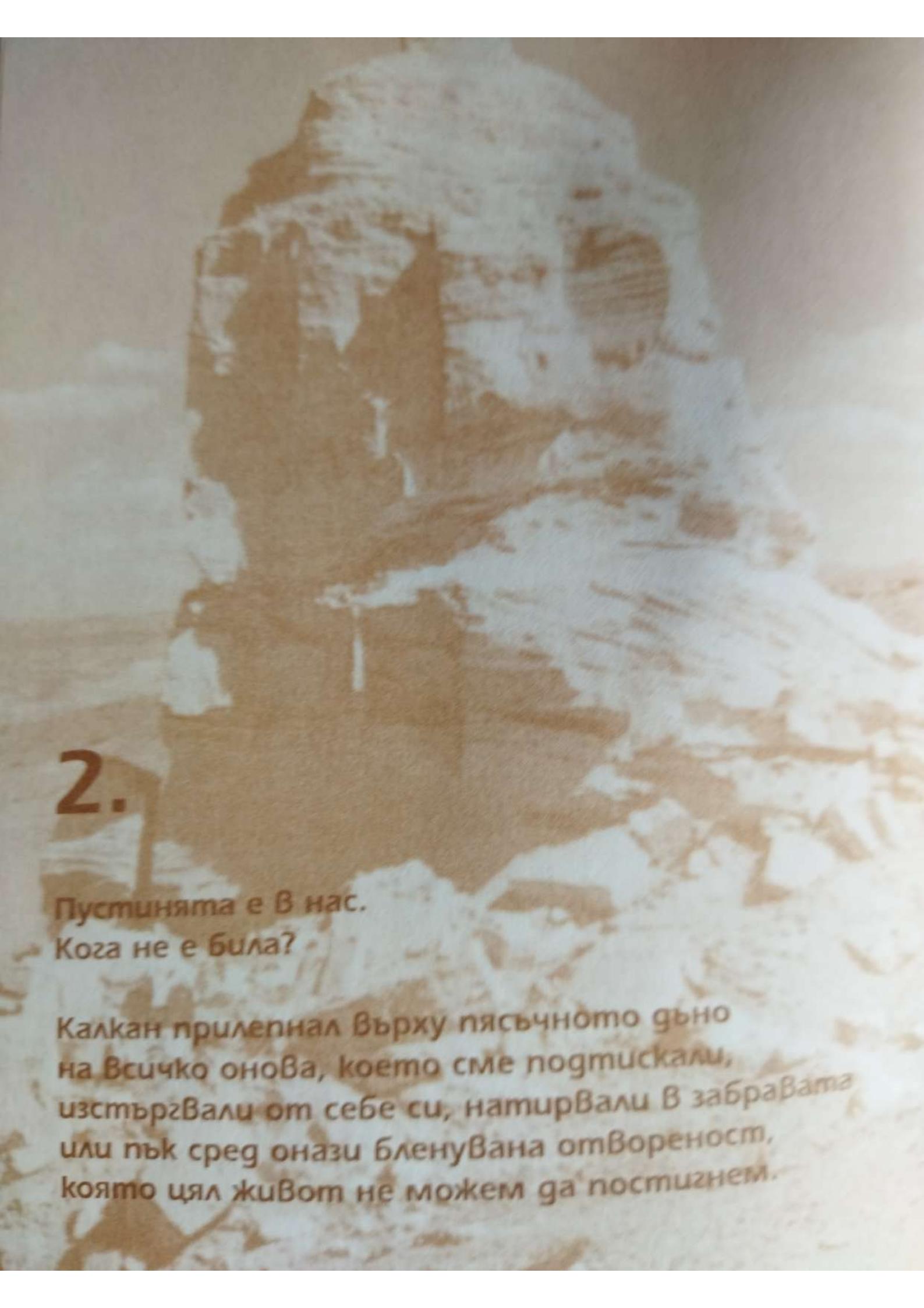
„Глас на един, който Вика В пустинята“
Евангелие от Матея: 3,3

1.

Тъй както Вятърът през грани на плашило,
пустинята прониква в нас, обзема ни,
изяджат времето пространствата развихрени
и експлодират хоризонтите, разпадат се
убежищата ни, градени през годините
да приютяват свилото се аз.

A close-up photograph of sand dunes under a clear blue sky. The sand is light beige with darker, reddish-brown streaks and patterns. The lighting creates strong highlights and shadows on the undulating surfaces of the dunes.

И сякаш че не ние нахлуВаме В пустинята,
а тя се Влива В нас. Изсипват се пейзажите
подобно струйка пясък В пясъчен часовник,
загръща ни прахта В ефирната си мантия
и ни сродява с пепелта на изгорелите звезди.

2.

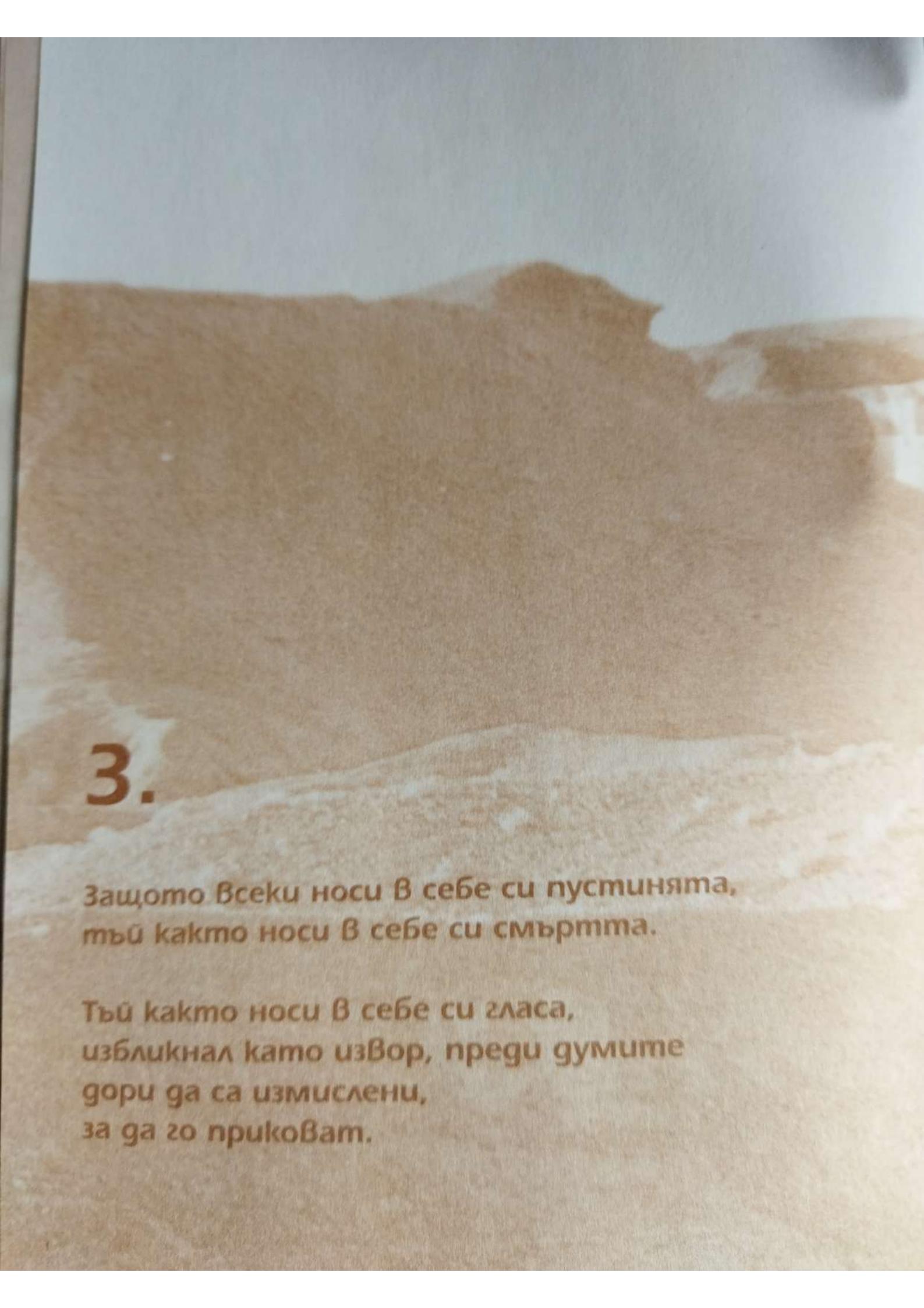
Пустинята е В нас.

Кога не е била?

Калкан прилепнал върху пясъчното дъно
на всичко онова, което сме подтискали,
изстъргвали от себе си, натирвали в забравата
или пък сред онази бленувана отвореност,
която цял живот не можем да постигнем.

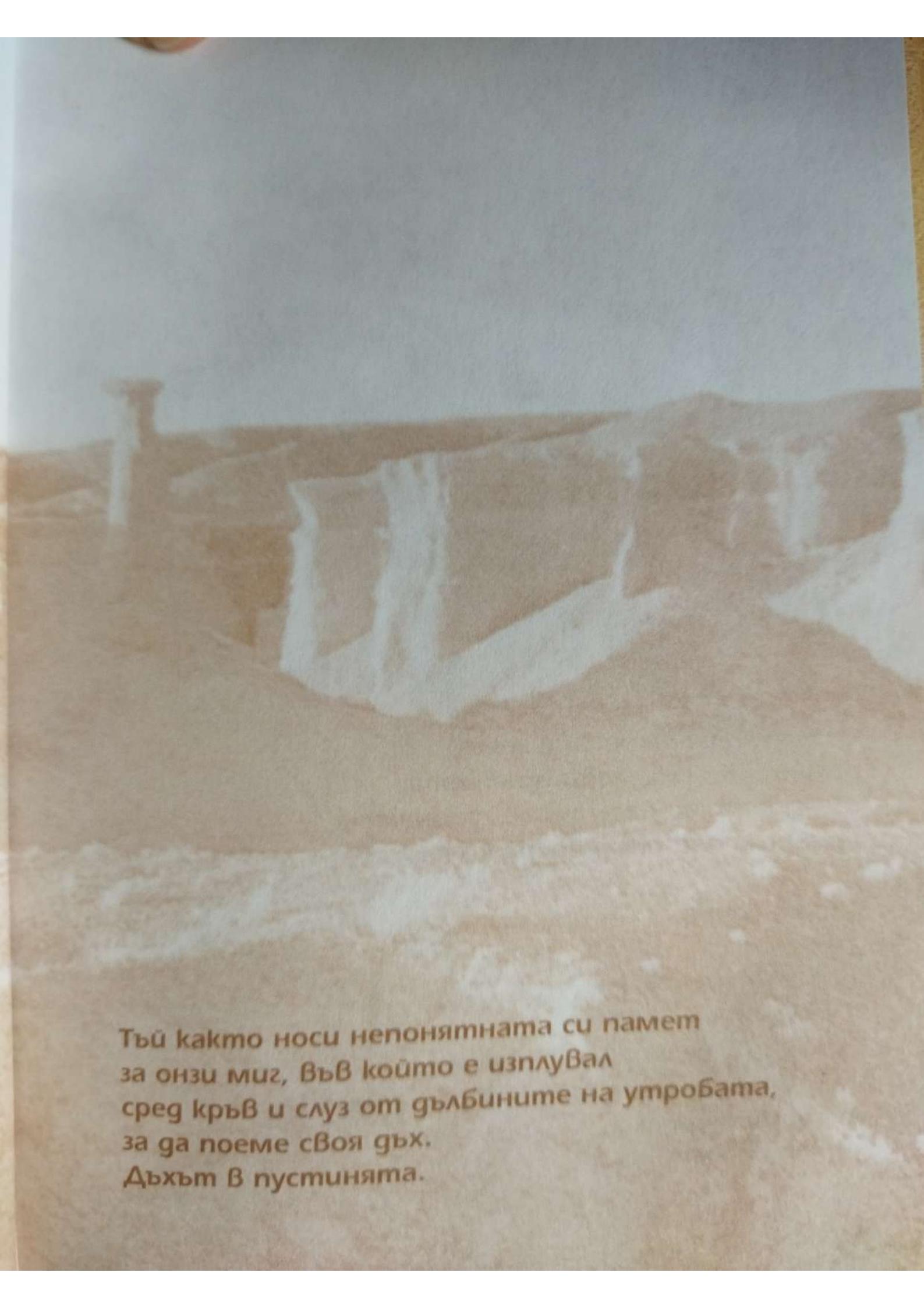
Вероятно тя е нашето пра-аз
преди да обрасте с понятия и навици,
сърцевината, стегната в годишните ни кръгове,
болката под закърнелите ни рани,
костиците на неродените криле, замръзналото езеро,
покрай което плахо обикаляме,
без от брега да смеем да пристъпим.

3.

Защото Всеки носи В себе си пустинята,
тъй както носи В себе си смъртта.

Тъй както носи В себе си гласа,
избликнал като извор, преди думите
дори да са измислени,
за да го приковат.

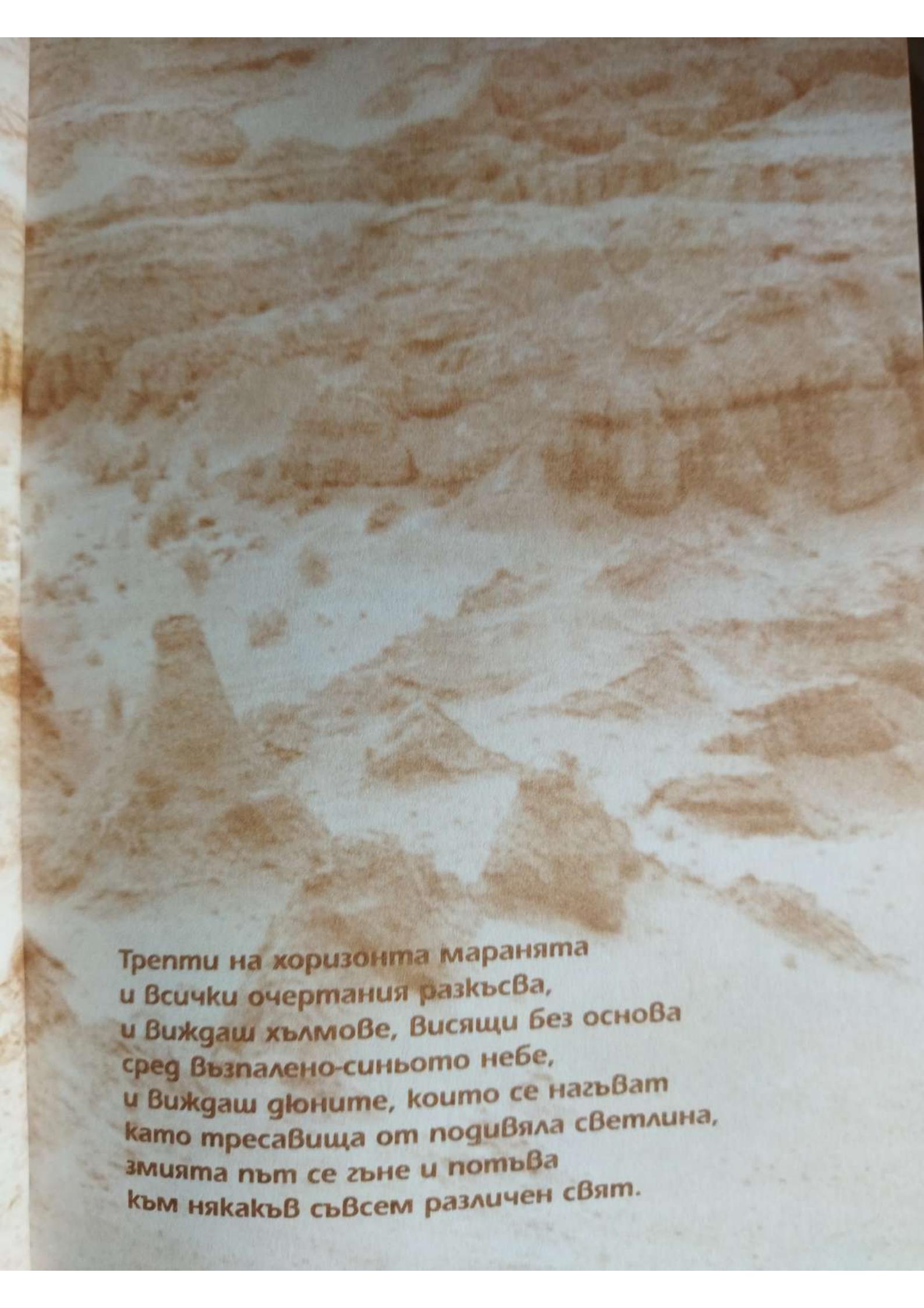
Тъй както носи непонятната съ памет
за онзи миг, във който е изплувал
сред кръв и слуз от дълбините на утробата,
за да поеме своя дъх.
Дъхът В пустинята.

4.

Оскъдна жълтеникава земя,
обрасла в саксаулови дръвчета,
облазвана от пясъчните гущерчета,
преброждана от дивите коне.

Която плува -
да -
това е сумата.

Тя плува и се лъшка в океана
на безпределното размиране и стапяне
подобно буца лед,
която се топи.

The background of the image is a soft-focus landscape painting. It depicts a series of hills or mountains in the distance, their peaks and ridges visible through a layer of light, wispy clouds. The colors are muted, with earthy tones of browns and tans. In the foreground, there's a darker, more solid area that suggests a field or a path leading towards the horizon.

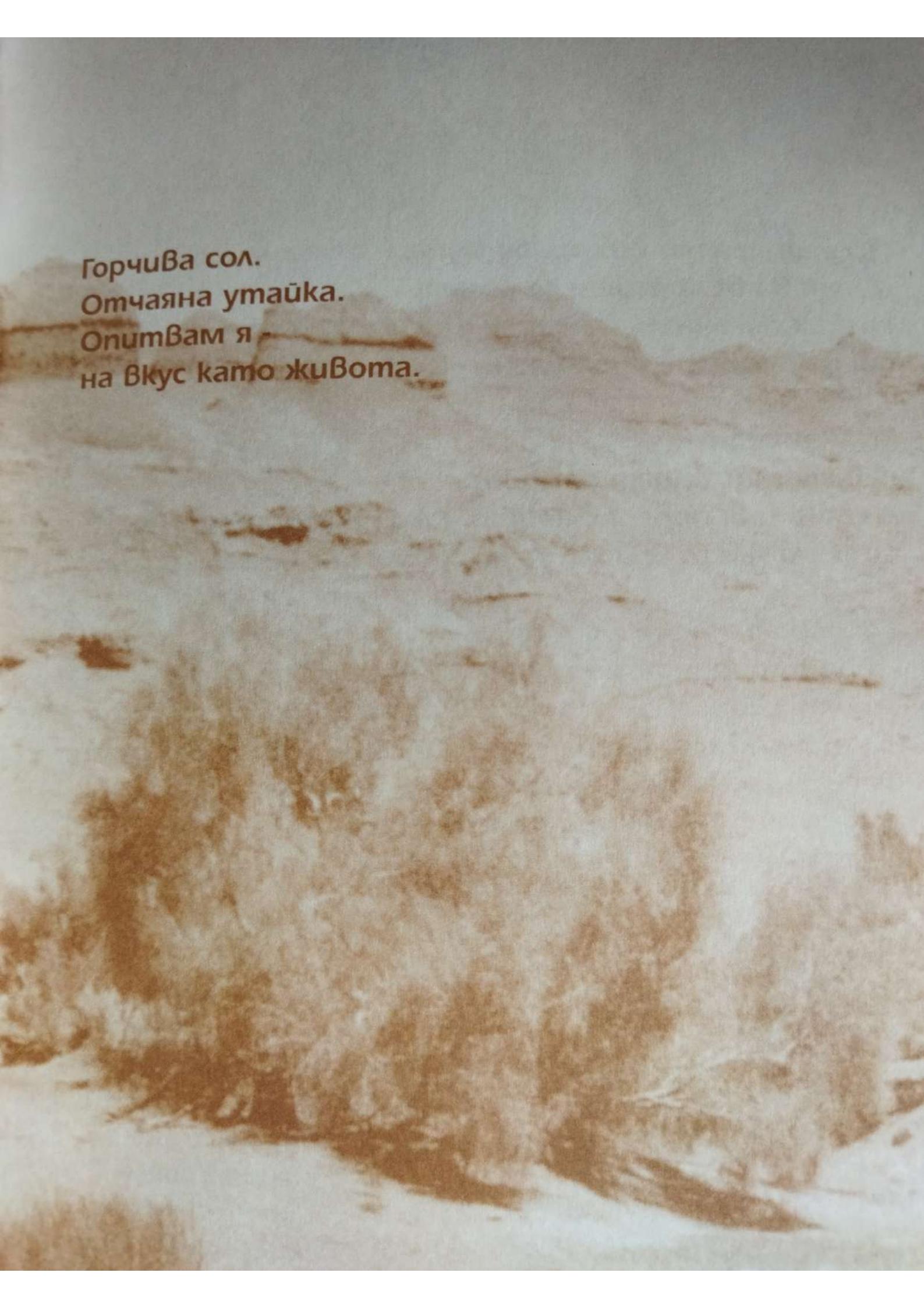
Трепти на хоризонта маранята
и всички очертания разкъсва,
и виждаш хълмове, висящи без основа
сред възпалено-синьото небе,
и виждаш дюните, които се нагъват
като тресавища от подивяла светлина,
змията път се гъне и потъва
към някакъв съвсем различен свят.

5.

Тук имало е езеро.

Останала е сол.

Засъхналата земна пот след нечовешките усили
сама да се изтласка, да излезе
от себе си земята. Да разкъса
прихлупения, нажежения уют,
да се превърне в нещо друго,
да се върне в същността си,
раздирана от гнайсовите бури,
шаваива на от магмената глина
под пръстите на Бога, който няма име,
зашпото е пред всички имена.

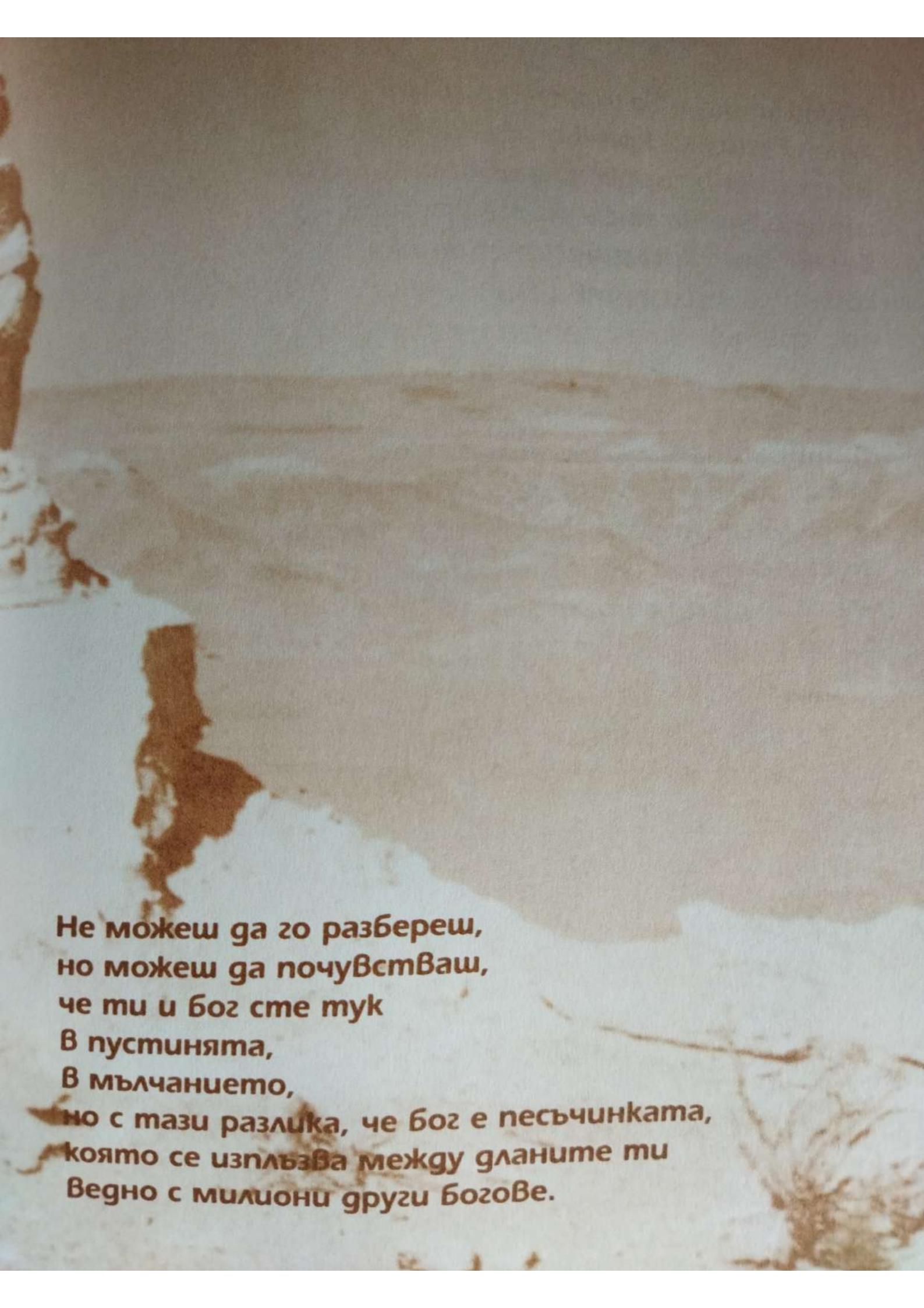
Горчица сол.
Отчаяна утайка.
Опитвам я
на Вкус като живота.

6.

Пустинята ти отговаря Винаги с мълчание
и затова въпросите се ронят -
крехък пясъчник,
от ветровете проломен.

Мълчанието е
най-същностният отговор.
А също и въпросът, който чака отговор от нас,
догодка зад бъбрива суета се мъчим да се скрием.

Пустинята е божият език -
това пророците го знаят, всички идват тук,
защото Бог говори само сред пустинята.
Но трудно можеш да познаеш същността без думи,
четиридесетте дни не стигат за това,
не стигат и четиридесет живота.

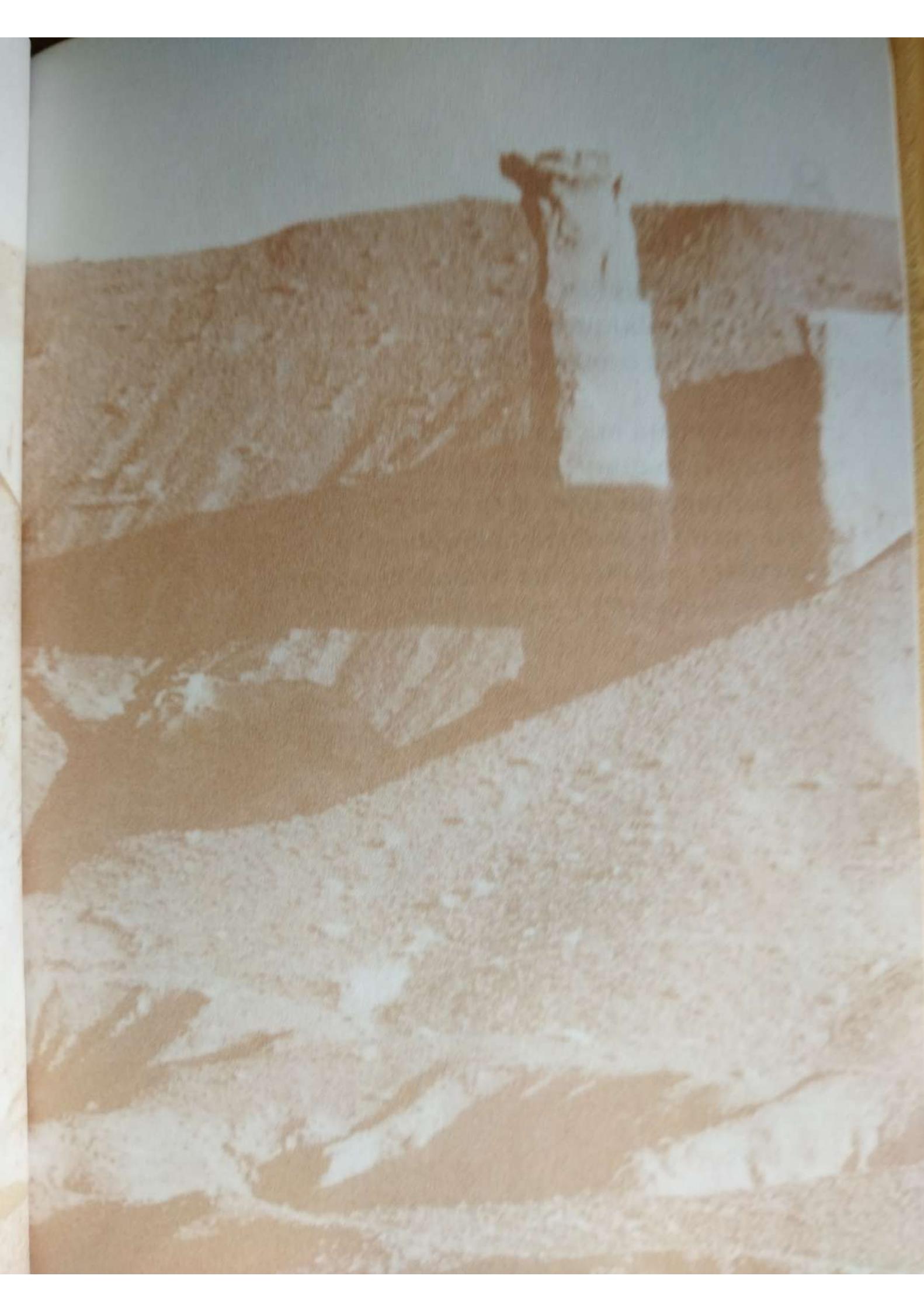

Не можеш да го разбереш,
но можеш да почувстваш,
че ти и Бог сте тук
В пустинята,
В мълчанието,
но с тази разлика, че Бог е песъчинката,
която се изпълзва между длани те ти
Ведно с милиони други Богове.

7.

Пустинята е гола женска плът,
която с всяка крачка обладаваш,
въздигнати гърди, разтворени бедра,
извижките на пясъчните устни,
безумната космическа еротика,
която себе си зачева всяка нощ
под сребърната сперма на звездите.

Очаква те пустинята разтворена,
набъбваща, пулсираща и жарка,
и ти навлизаш в нейната утроба,
но с чувство раздвоено - че я обладаваш,
но също ти си ембрионът, който чака
от себе си да се роди.
Да се роди.

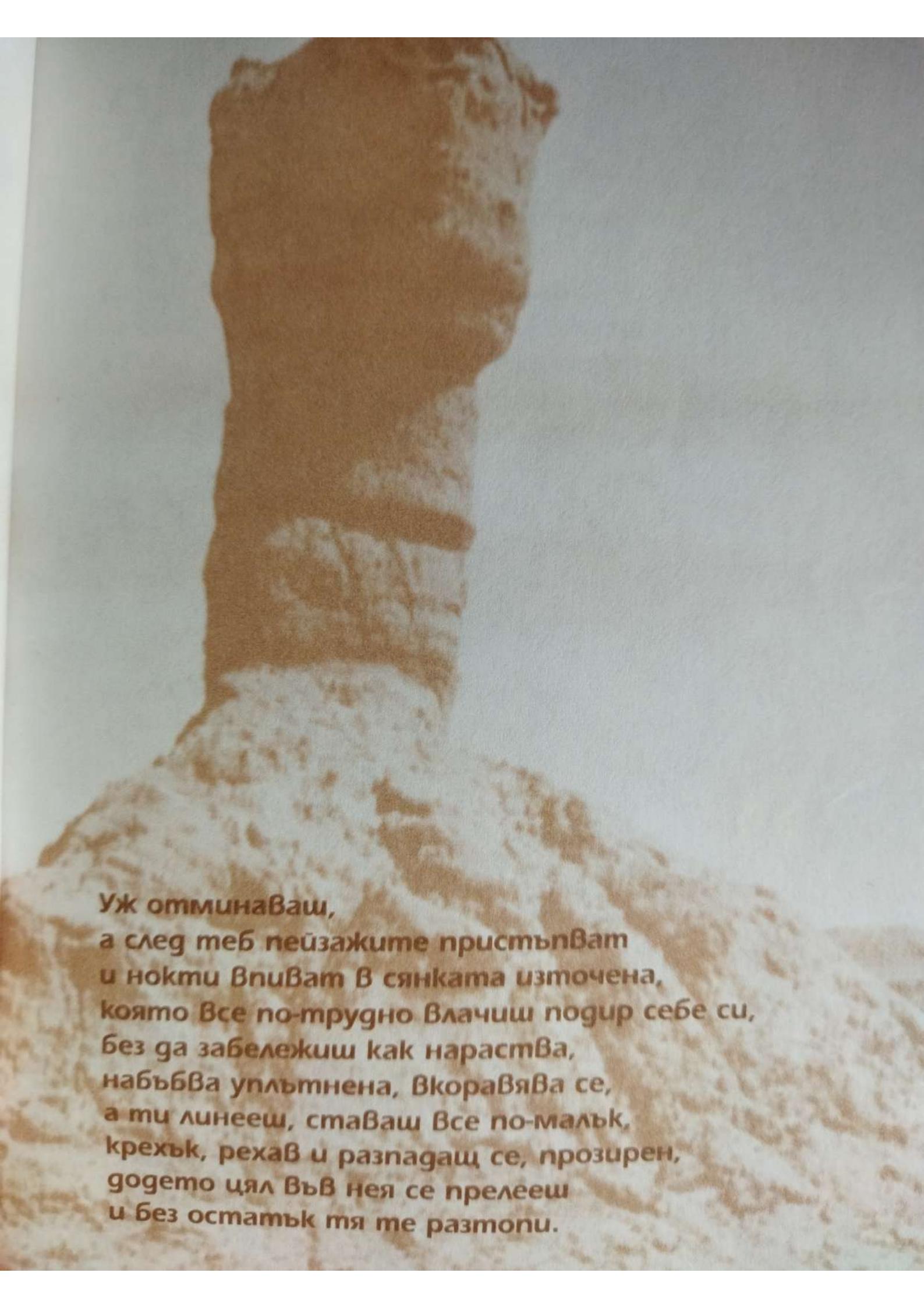

8.

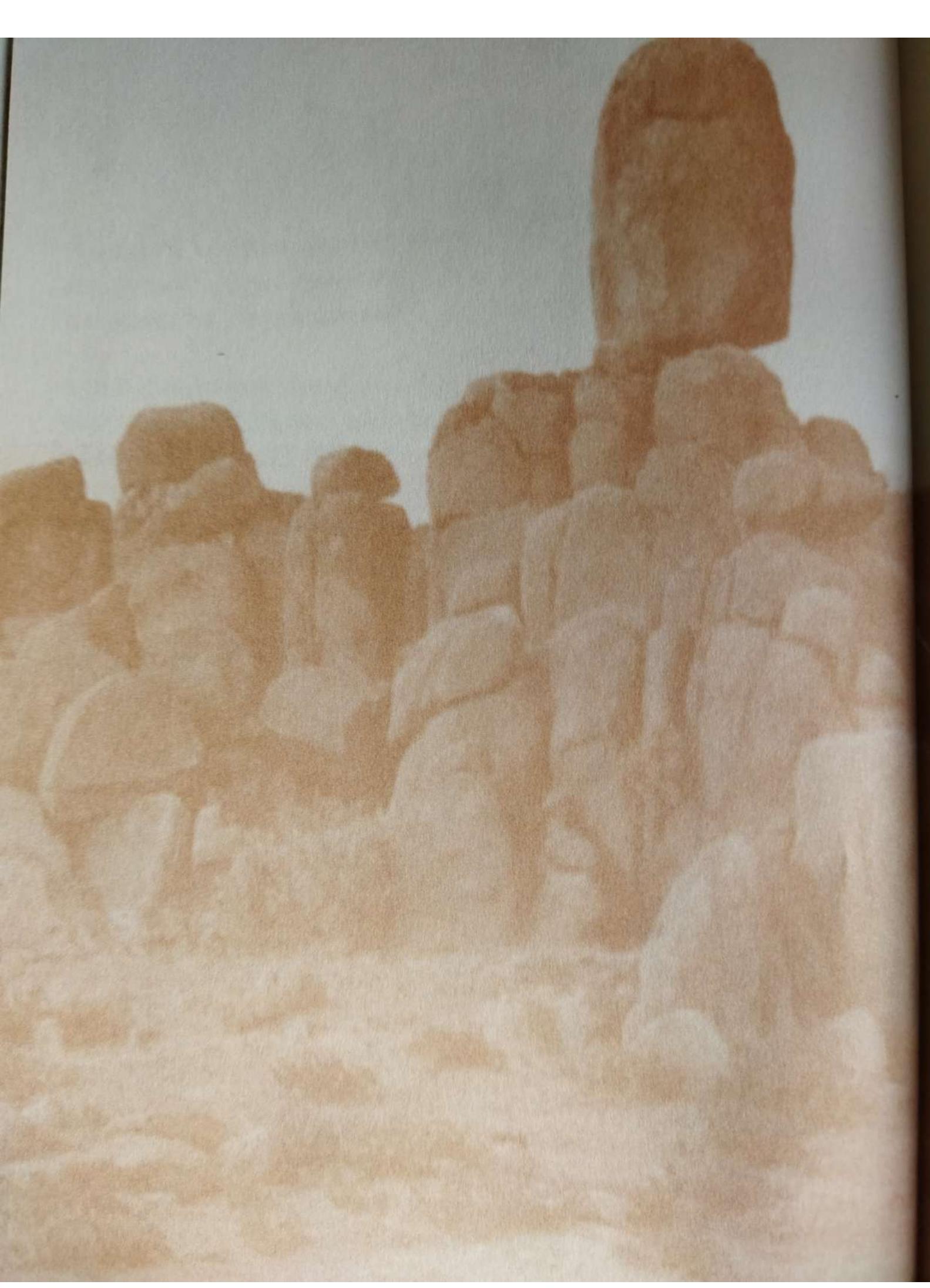
Точат се керваниите пейзажи,
поклащат гърбиците си заоблените хълмове,
оттоците на гнойни камъни, застинали във
ярост,

и антрацитените сенки на Вулканите;
плуваш в пясъците на пресъхнали реки
с въздушни от бреговете коренища,
прилични на окаменели октоподи.
Прииждат подивелите ахатови полета
и слънчевата лига в слюдата блести.

Уж отминаваш,
а след теб пейзажите пристъпват
и нокти вливат в сянката източена,
която все по-трудно влачиш подир себе си,
без да забележиш как нараства,
набъбва уплътнена, вкоравява се,
а ти линееш, ставаш все по-малък,
крехък, рехав и разпадащ се, прозирен,
додето цял във нея се прелееш
и без остатък тя те разтопи.

9.

Мойсей е лъгал съвите следовници.

Елейните реки от мед и масло
не са се състояли, манната небесна
е била самото тежко пътешествие;
не Бог В неопалимите къпини е Вещал скрижалите
изписани са те от стъпките по пясъка
четиридесет години през пустинята.

Самият път е бил заветът на избрания народ -
избран,
за да намери себе си В пустинята.

И не случайно тук са се простили с Боговете си,
и своя Бог ревниВ са сътворили също тук,
и не случайно сам Мойсей е казал сбогом
преди да свърши пътят, тъй като е знаел,
че с него свършва и земята обетована
и че целта постигнатата умира
Ведно със смисъла от тази цел,
че само паметта за този път жесток
ще смогне да скрепи народа му нарочен.

10.

Не се е борел с изкушения в пустинята Иисус.

Дошъл е тук да чуе своя Бог,
тъй както много други преди него,
дошъл е в пясъка да се покръсти, да отмие
от себе си неверието, неврастеничното съмнение
ще смогне ли да понесе подобна участ
и да изпие чашата до дъно.

Дошъл е да се взре разнищащо през себе си,
да види онова, което е отвъд,
и сам във своята Вяра да повярва.

Дошъл е да изкупи слабостта,
да бъде жертвата на всичките пожертвани,
да бъде оправданието свише,
да бъде син на безпределното мълчание,
подпален мрак,
изльчващ светлина.

И пясъкът,
изтекъл между дланите,
дал своя отговор - благословил кръвта,
изтекла после от дланта пробита.
Прошепнал, че разпятието е мираж,
че то е птицата, която се завръща
към своето гнездо в сърцето на пустинята.

На нищото бил син Иисус, на пустотата,
на дивите обхождащи пространства.
Не първороден грях изкупвал той - изкупвал
самото тленно,
кrehко съществуване.

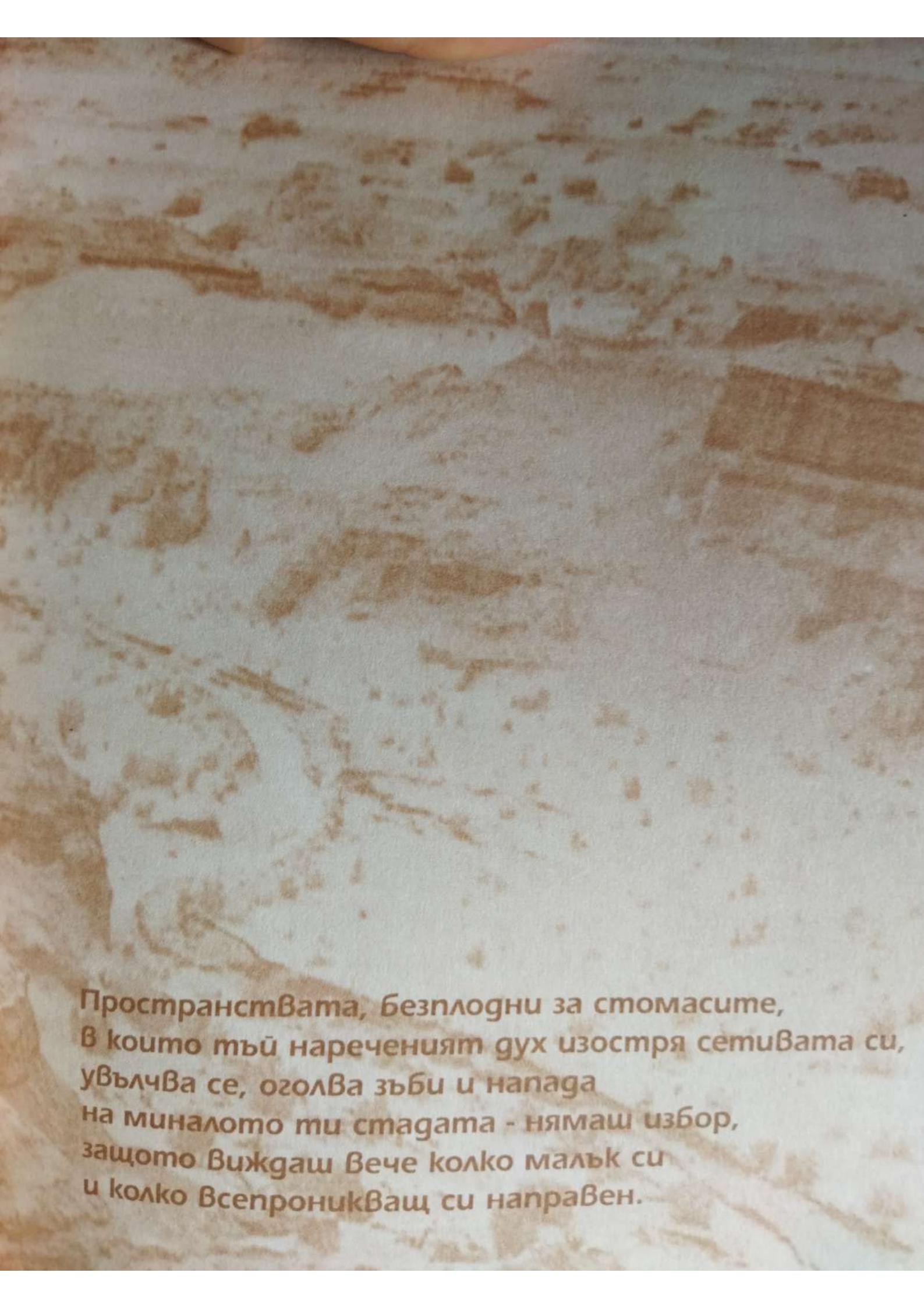
И затова дошъл в пустинята -
да пита.

Попитал
и получил бащински напътствия.

11.

Но Гоби не е име и не е
ограничено и определено място.

Безплодната земя наричат Гоби,
местата неприютни за живееене,
пространствата, които разъбливат
плътта от сигурност, уют и повторения.
Пространствата,
които те оставят гол и сам
и предоставен сам на себе си безжалостно.

Пространствата, безплодни за стомасите,
В които тъй нареченият дух изостря сетивата си,
увълчва се, оголва зъби и напада
на миналото ти страдата - нямаш избор,
защото Виждаш Вече колко малък си
и колко Всепроникващ си направен.

12.

Разядена безжалостно земя.

Тук каменните кости се оголват
и Вятърът нагъва диплите гранитни
В предверията към един появен свят.
Пробисват изтърбушените пясъчници
В изящни и небесни сталактити,
а хоризонтът е насечен от динозавърските
хребети
на Внезапни вулканични планини.

Кой казва, че пустинята е тиха?
Че нямала език,
че нямала мелодия?

Тук земната архитектоника звучи -
една безкрайна подивяла фуга,
и ти я чуваш,
ти я чувстваш -
тя прониква.

Прасъществото В теб танцува танц на корибант
по Въглените Вечни на пустинята.

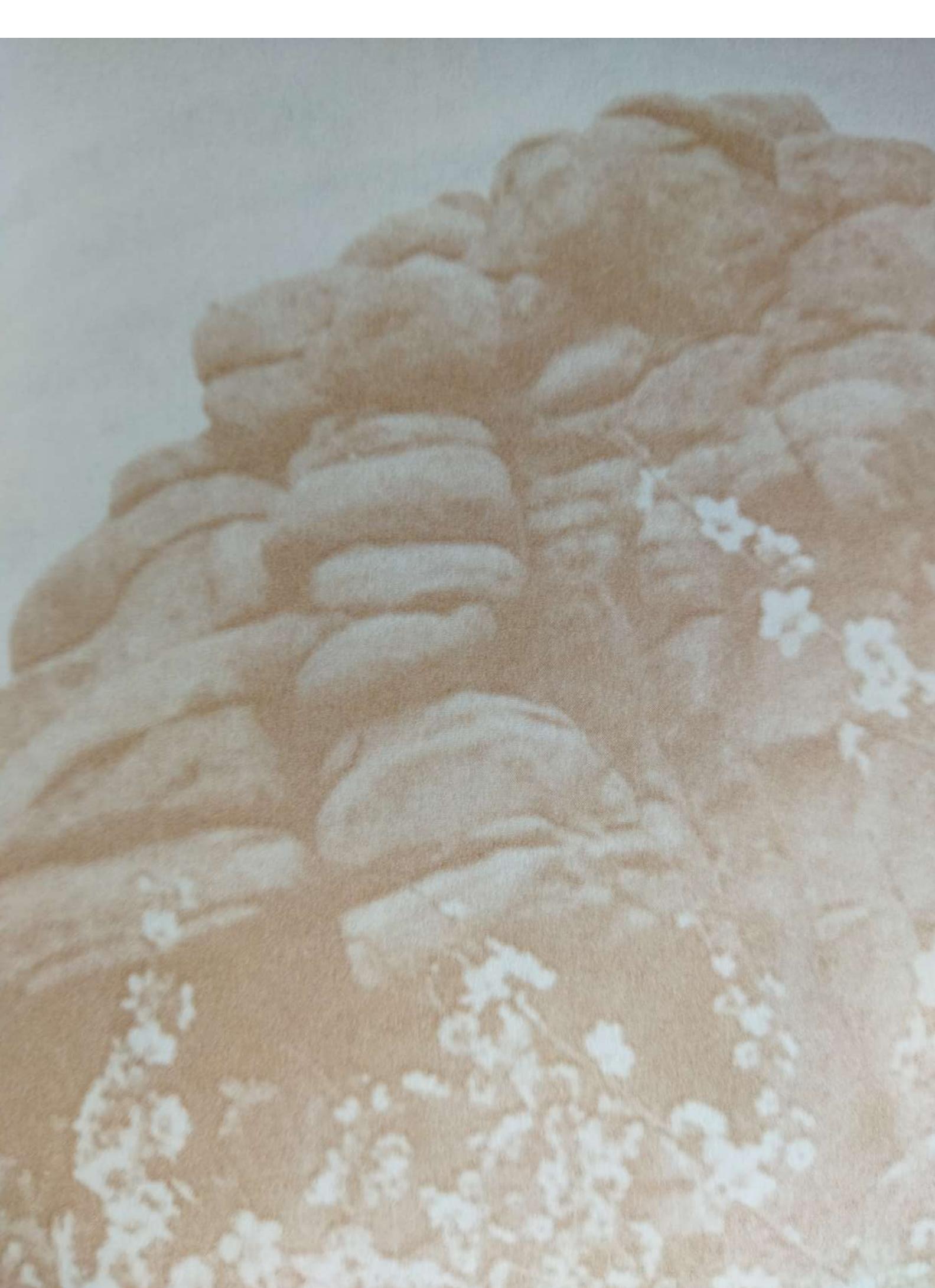

13.

Един ден с кон до следващата юрта -
до следващата бяла
млечна гръд,
трептящото човешко обиталище.

А между тях
насечени пространства,
В които антилопите се стреляват
покрай равнодушните преживящи камили
и дивите коне взривяват хоризонтите
с облаци от прах подир табуна.

Общуването е по-рядко от Богата
и няма кой да ти попречи да си себе си,
да си такъв, какъвто Бог те е създал,
какъвто Вятърът пустинен те извайва.

14.

Суши се Върху покрива на сечено месо.
Камилско мяко ври Върху огнището,
разпалено с камилски изпражнения -
те са едничкото гориво тук и всяка сутрин
дечицата в кошове ги събират
и яхват пак камилите, и продължават,
познават всяка пегя тук, това им стига,
а пък отвъд...

Отвъд не съществува,
защото хоризонтът разтопен е.
Отвъд е гве-три юрти по-нататък,
а там едно момиче чака да съзреे,
момчето ще порасне и ще го открадне
в безлунна нощ, завито в кожа, щастливо и
усеща как трепти под скума ѝ гърбица камилска
и грубите ръце гърдите ѝ притискат.

15.

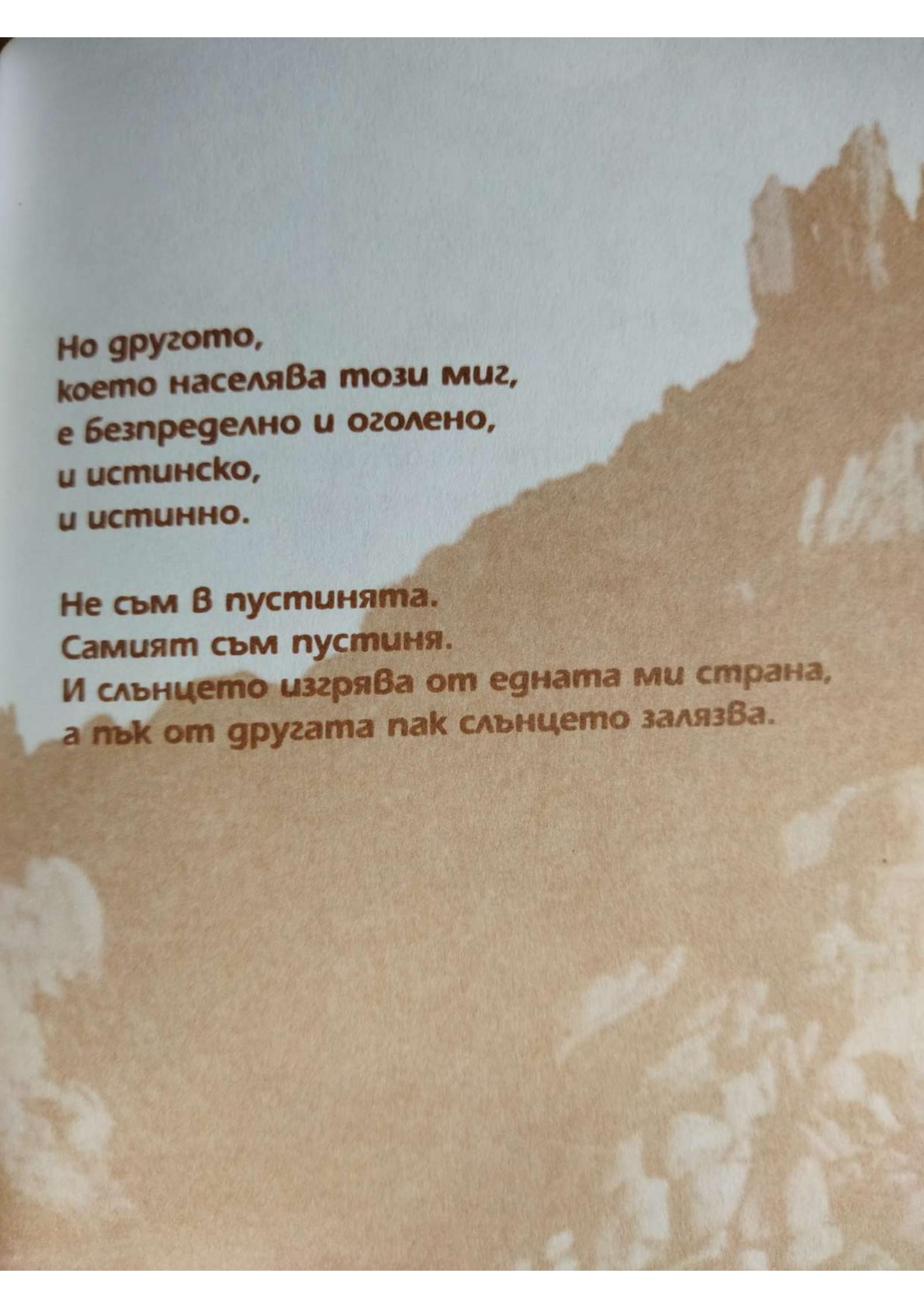
Със сигурност изВират тук зВездите.

Тук е тайната кладенец, тук Ведро е небето,
което Бавно,
Бавно се издига
и прелива светлината, над която
благоговейно е надвесено лицето ми.

Обгръщащата нощ Вглъбено ме дарява
с нови сетива и чувства, с нова кожа,
и сякаш че съм изпълзял от себе си - тъй както
змията се прощава със старата си кожа.

Какво е жалкото ни минало?
Сълза
отронена и в пясъка попила.

Какво е дребното ни бъдеще?
Прахта,
която сляга под копитата на гиVите коне.

Но другото,
което на селява този миг,
е безпределно и оголено,
и истинско,
и истинно.

Не съм в пустинята.
Самият съм пустиня.
И слънцето изгрява от едната ми страна,
а пък от другата пак слънцето залязва.

16.

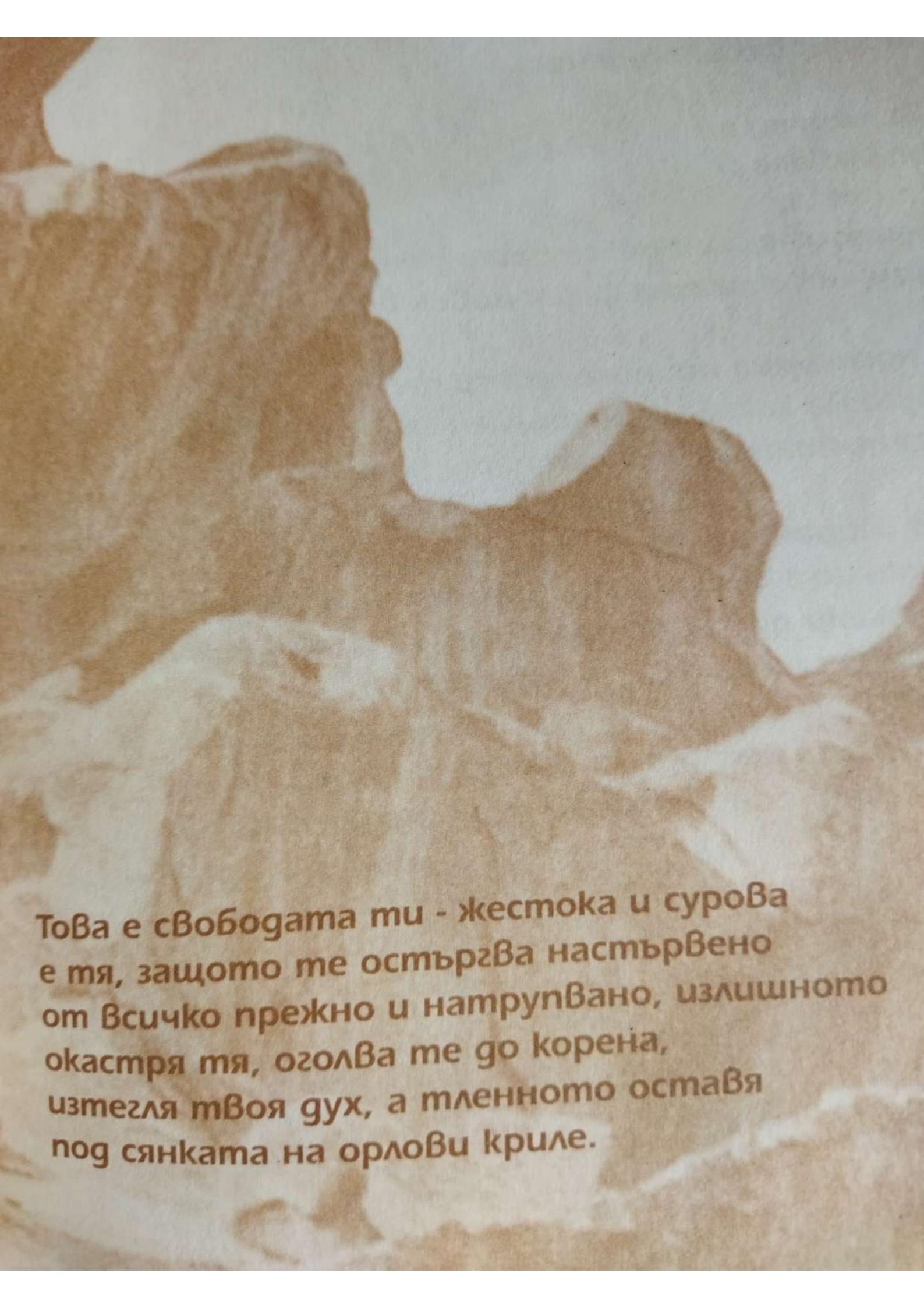
Ала пустинята дарява свобода.

Единствено В пустинята достъпно е
да скъсаш нишките, които те обвързват,
да бъдеш никой и да бъдеш себе си.

Да си В зората на самото сътворение,
В окаменелите,
сuroвите полета,
които нямат бог и нямат център,
и нямат периферия,
и нямат
сравнения, метафори, названия.

Неописуеми,
преди езика те са,
не оковават,
не привързват,
не затрупват
с навици и жестове излишни.

Това е свят от чиста голота -
той още не познава труфилата
и маските са невъзможни В него, няма
нашествия от знаци, които да укажват
кога, къде, защо и как - единствено
възможно е да следваш пулса на кръвта си,
възможно е да следваш своя дъх.

Това е свободата ти - жестока и сурова
е тя, защото те оствъргва настървено
от всичко прежно и натрупвано, излишното
окастря тя, оголва те до корена,
изтегля твоя дух, а тленното оставя
под сянката на орлови криле.

17.

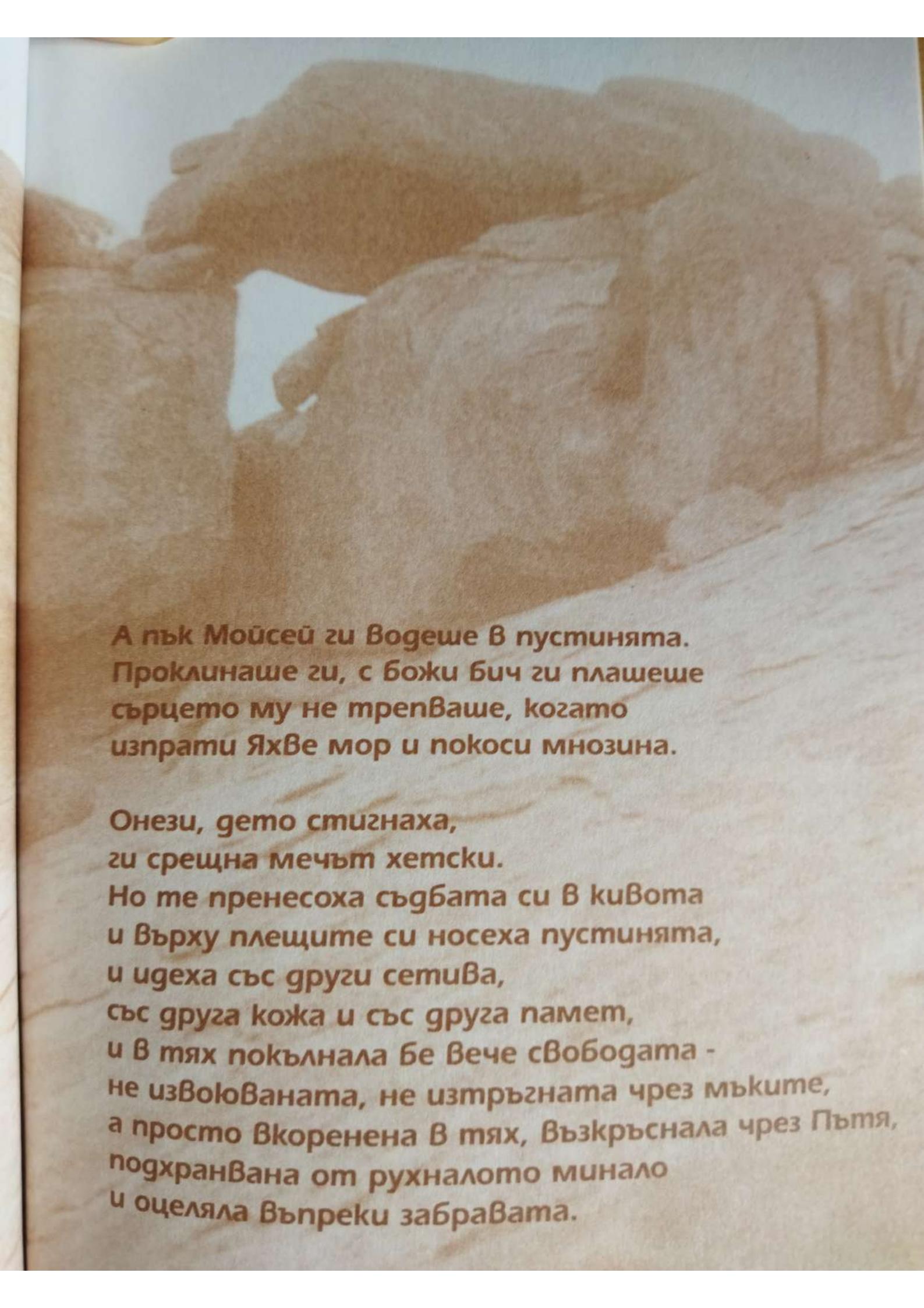
Отново да си спомним за Мойсей
или за тези,
що Вървяха подир него.

Те хленчеха,
оплакваха се,
стенеха,
припомняха си робството уютно,
сигурността под фараоновия бич.

С носталгия припомняха си те
Вкуса на кокала, подхвърлен за доглизване,
и съпоставяха го с манната небесна.

От Взирането си подир невидимия Бог
оттичаха очите им, а паметта извличаше
скрижали други, по-достъпни за обхождане,
и богове по-близки до човеците.

Обръщаха неспирно погледи назад -
през раздвоеното море, към сянката на
пирамидите,
към тленното и осезаемото, онова,
което може да се пина, да се мляска,
да се изпитва -
даже да е Бич.

А пък Мойсей ги водеше в пустинята.
Проклинаше ги, с божи бич ги плашеше
сърцето му не трепваше, когато
изпрати Яхве мор и покоси мнозина.

Онези, дето стигнаха,
ги срещна мечът хетски.
Но те пренесоха съдбата си в кивота
и върху плещите си носеха пустинята,
и идеха със други сетива,
със друга кожа и със друга памет,
и в тях покълнала бе вече свободата -
не извърваната, не изтрягната чрез мъките,
а просто вкоренена в тях, възкръснала чрез Пътя,
подхранвана от рухналото минало
и оцеляла въпреки забравата.

18.

Пустинята е само Вход,
Врата открехната,
която от раждение ни чака
да се завърнем -
Блудни синове,
обходили открай докрай живота си.

Пустинята е златната змия,
която глезенът ни ще целуне, и ще рухнем
подобно на пресъхнал саксаул.

И към зВездите ще поеме Вятърът,
и ще започне друг,
по-дълъг път.

Едвин Сугарев
ГОБИ

Редактор Пенка Ватова
Технически редактор Милка Йонева

Формат 60/90/16
Печ. коли 2,5
Тираж 500

Издателство „МОСТ“
Печатница „Вулкан 4“

© Едвин Сугарев, автор, 1999
© Буян Филчев, художник, 1999

